

МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра теорії та практики перекладу

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

«__» _____ 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Теорія та практика перекладу
(шифр і назва навчальної дисципліни)

напряму підготовки _____ Міжнародні відносини _____
(шифр і назва напряму підготовки)

спеціальність _____ 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та
регіональні студії
(шифр і назва спеціальності)

факультет _____ Історичний _____
(назва факультету)

ОС _____ Бакалавр _____
(освітній ступінь)

курс _____ 3 _____
(курс)

2021 рік

Робоча програма __ з курсу “Теорія та практика перекладу”

(назва навчальної дисципліни)

для студентів 3 курсу ОПП «Міжнародні відносини» спеціальності 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії.

Розробники: _Канна Вікторія Юріївна, доцент, к. філол. н.

(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

©Канна В.Ю., 2021 рік

©МДУ, 2021 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Напрямок підготовки <u>Міжнародні відносини</u>	Обов'язкова	
Модулів – 5	Спеціальність (професійне спрямування): <u>291 Міжнародні відносини , суспільні комунікації та регіональні студії</u>	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 4		3-й	-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _портфоліо (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин - 150		5-й	5-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 2,5	Освітній ступінь Бакалавр	год.	год.
		Практичні, семінарські	
		60 год.	30 год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		88 год.	118 год.
		Індивідуальні завдання:	
		2 год.	2 год.
		Вид контролю:	
залік			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Теорія та практика перекладу» є:

1. Максимальна апроксимація отриманих студентами знань, навичок та вмій з першої іноземної мови до потреб розвитку перекладацьких навичок.
2. Закладення основ професійно спрямованої перекладацької компетенції: ознайомлення з методами та засобами перекладу, а також необхідних засад для їх практичного використання у перекладацької діяльності у межах тематики, пов'язаної зі спеціальністю.
3. Формування практичних навичок ефективного використання різноманітних трансформацій у процесі перекладу як наслідок розуміння логіко-асоціативних збігів та розбіжностей у мові оригіналу та мові перекладу, а також як наслідок порівняння їх лексичних, морфологічних та синтаксичних властивостей.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Теорія та практика перекладу» є:

1. Розуміти логіко-асоціативні збіги та розбіжності у мові оригіналу та мові перекладу та ефективно використовувати адекватні перекладацькі трансформації у разі потреби.
2. Володіти основними методами та засобами перекладу та вмійти їх використовувати у межах зазначених у цієї Програмі лексичних та граматичних явищ та на засадах володіння відповідними знаннями, навичками та вміннями за вимогами курсу першої іноземної мови.
3. Володіти відповідною лінгвістичною та перекладацькою термінологією та вмійти коментувати певні лінгвістичні явища та засоби перекладу.

Перелік компетентностей

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов	
Загальні компетентності	1) Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями. 2) Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. 3) Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. 4) Здатність працювати в команді та автономно. 5) Здатність спілкуватися іноземною мовою. 6) Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. 7) Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. 8) Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. .	K3-5 K3-6 K3-7 K3-8 K3-9 K3-10 K3-11 K3-12
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	1) Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мов(и), що вивчаються(ється), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя. 2) Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами. 3) Знання загальних принципів перекладу, а також навички та уміння його здійснення. 4) Володіння мовами у тих видах мовленнєвої діяльності,	KП-5 KП-8 KП-12

	які задіяні у перекладі та компенсаторними стратегіями мовленнєвої поведінки; врахування особливості мовленнєвої ситуації при здійснюванні процесу міжкультурного спілкування.	КП-13
	5) Здатність до конфігурації пам'яті та гнучкості переключення з одного мовного коду на інший, здійснювати опір інтерференції; вміння обирати стратегії перекладу та функціональної перспективи висловлювання.	КП-14

Результати навчання	Шифр результату навчання
1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефхівцями державною та іноземними мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.	РН 1
2. Організувати процес свого навчання й самоосвіти.	РН 3
3. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.	РН 6
4. Знати принципи, технології та прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами.	ПР 2
5. Використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.	ПР 6
6. Знати засоби досягнення еквівалентності у перекладі.	ПР 11
7. Здійснювати письмовий переклад текстів різних типів та жанрів.	ПР 12

3. Програма навчальної дисципліни.

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1 ПЕРЕКЛАД ВЛАСНИХ НАЗВ

1. Переклад імен та прізвищ.
2. Переклад географічних реалій.
3. Переклад назв підприємств та компаній.

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2 ПЕРЕКЛАД ІНТЕРНАЦІОНАЛЬНОЇ ЛЕКСИКИ

1. Переклад істинних інтернаціоналізмів.
2. Переклад контекстуальних інтернаціоналізмів.
3. Псевдоінтернаціоналізми та засоби їх перекладу.

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 3 ПЕРЕКЛАД НАЦІОНАЛЬНО МАРКОВАНОЇ ЛЕКСИКИ

1. Переклад націоналізмів за допомогою транскрипції або транслітерації
2. Переклад націоналізмів за допомогою експлікації

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 4 ПЕРЕКЛАД МОДАЛЬНИХ ДІСЛІВ

1. Переклад модальних дієслів

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р		л	п	лаб	інд	с.р.
1												
Модуль 1												
Змістовий модуль 1.												
1. Переклад власних назв	35		10		2	23	18		15		1	26
2. Переклад інтернаціональної лексики	30		10			20	19		15		1	30
3. Переклад націоналіїонально маркованої лексики	24		20			22	18		15		1	30
4. Переклад модальних дієслів	44		20		1	23	19		15		1	30
ІНДЗ	2						4					
Усього годин	300		60		2	88	150		30		2	148

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Переклад власних назв	10
2	Переклад інтернаціональної лексики	10
3	Переклад націоналіїонально маркованої лексики	20
4	Переклад модальних дієслів	20

Теми практичних занять (заочне відділення)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Переклад власних назв	15
2	Переклад інтернаціональної лексики	15
3	Переклад націоналіїонально маркованої лексики	15
4	Переклад модальних дієслів	15

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Переклад власних назв	23
2	Переклад інтернаціональної лексики	20
3	Переклад націоналіїонально маркованої лексики	22
4	Переклад модальних дієслів	23

Самостійна робота (заочне відділення)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Переклад власних назв	26

2	Переклад інтернаціональної лексики	30
3	Переклад національно маркованої лексики	30
4	Переклад модальних дієслів	30

7. Індивідуальні завдання

1. Написання конспектів до виучуваних тем.
2. Складання тематичних словників-мінімумів.
3. Підготовка, написання та виконання письмових перекладів.
4. Підготовка та написання проміжних та підсумкових контрольних робіт.

8. Методи навчання: конспектування, переклад, робота в мережі Інтернет.

9. Критерії оцінювання

Критерії оцінювання семінарських занять мають вигляд переліку досягнень студентів, серед яких участь і активність в різних видах робіт з детальною шкалою балів, які впливають на оцінку якості виконання індивідуального завдання (ІНДЗ), самостійної роботи студентів (СРС) або модульної контрольної роботи (МКР).

Відмінно ставиться, якщо студент: виконав всі завдання серед яких ІНДЗ, СРС, МКР і набрав відповідну кількість балів; завжди виражає бажання і зацікавленість у вивченні мови; на практичних заняттях розмовляє тільки англійською мовою; активний, часто виступає і задає питання; активно / відмінно працює у команді.

Добре – якщо студент: виконав всі завдання серед яких ІНДЗ, СРС, МКР і набрав відповідну кількість балів; зазвичай виражає бажання і зацікавленість у вивченні мови; на практичних заняттях розмовляє тільки іноземною мовою; іноді виступає і задає питання; добре працює у команді.

Задовільно – коли студент: виконав частково або всі завдання серед яких ІНДЗ, СРС, МКР і набрав відповідну кількість балів; не дуже зацікавлений у вивченні мови; іноді на практичних заняттях розмовляє іноземною мовою; інколи виступає і задає питання; не дуже добре працює у команді.

Незадовільно ставиться в тому випадку, коли студент: не виконав ІНДЗ, СРС, МКР і не набрав відповідну кількість балів; незацікавлений у вивченні мови; практично не розмовляє англійською мовою на практичних заняттях; ніколи не виступає і не задає питання; не працює у команді.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням

			дисципліни
--	--	--	------------

10. Засоби оцінювання: поточне/тематичне тестування, заключне тестування (залік).

11. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота				Залік				Сума
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2					100
T1	T2	T3	T4					
15	20	20	20				25	

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення

Методичне забезпечення : навчальний план, робоча програма навчальної дисципліни, підручники та навчальні посібники, методичні вказівки, аудіо відео матеріали, інтернет сайти.

13. Рекомендовані джерела інформації

Базові

1. Алимов В.В. Теория перевода. Перевод в сфере профессиональной коммуникации / В.В. Алимов. - М: Едиториал УРСС, 2005.
2. Бархударов Л.С. Язык и перевод (Вопросы общей и частной теории перевода) / Л.С. Бархударов. - М.: Междунар. отношения, 1975.
3. Комиссаров В.Н. Слово о переводе / В.Н. Комиссаров. - М.: Международные отношения, 1973.
4. Комиссаров В.Н. Теория перевода / В.Н. Комиссаров. - М.: Высшая школа, 1990.
5. Коптілов В. Теорія і практика перекладу. - К.: Юніверс, 2002.
6. Корунець І.В. Теорія та практика перекладу / І.В. Корунець. - Вінниця: Нова книга, 2000.

Допоміжні:

7. Кузьмин Ю. Г. Перевод как мыслительно-речевая деятельность / Ю.Г. Кузьмин. - М.: Междунар. отношения, 1975.
8. Мирам Г.Э. Профессия: переводчик / Г.Э. Мирам. - Киев: Ника, 1999.
9. Огнева Е.А. Художественный перевод: проблемы передачи компонентов переводческого кода / Е.А. Огнева. - Белгород: Узд-во БГУ. - 2004.
10. Рецкер Я.И. Теория перевода и переводческая практика / Я.И. Рецкер. - М.: Международные отношения, 1974.
11. Федоров А.В. Основы общей теории перевода / А.В. Федоров. - М.: Высшая школа, 1983.

14. Політика навчальної дисципліни

1. Академічна доброчесність здобувачів є важливою умовою для опанування результатів навчання за навчальною дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролю.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- Самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання;
- Посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- Дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

- Надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

МДУ виступає за дотримання принципів академічної доброчесності, тому обов'язково використовується сервіс з перевірки робіт здобувачів вищої освіти на плагіат – Unicheck, а також доступний безкоштовний сервіс, який здійснює перевірку на плагіат письмових робіт – EduBirdie <https://edubirdie.com/perevirka-na-plagiat>.

Порушенням академічної доброчесності, згідно із Законом України «Про освіту» (ст. 42 п. 4) вважається:

- **академічний плагіат** – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та / або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;

- **самоплагіат** – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;

- **фабрикація** – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;

- **фальсифікація** – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;

- **списування** – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;

- **обман** – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування;

- **хабарництво** – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі;

- **необ'єктивне оцінювання** – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

Наведений перелік не є остаточно вичерпним і не охоплює всіх діянь, що можуть містити ознаки порушення академічної доброчесності.

За порушення академічної доброчесності здобувачі вищої освіти можуть бути притягнені до наступної академічної відповідальності:

- повторне проходження оцінювання (поточний, підсумковий контроль, залік, іспит тощо);
- проведення додаткової перевірки всіх робіт авторства порушника;
- позбавлення наданих МДУ пільг з оплати навчання;
- оголошення догани із занесенням до особової справи порушника;
- відрахування з МДУ;
- інші, відповідно до вимог чинного законодавства та нормативних локальних актів МДУ.

Більш детально тут

Анкетування з академічної доброчесності: <https://docs.google.com/forms/d/1VHzYkdFEGivtV1dsENos1SCDRHfUpGia1YklgQK8j0/edit>

2. Здобувач має право на оскарження процедури проведення та результатів контрольних заходів згідно Положення про організацію контролю та оцінювання успішності навчання здобувачів вищої освіти в МДУ.

3. Участь в анкетуванні. Наприкінці навчального семестру здобувачам буде запропоновано заповнити анонімну анкету щодо якості викладання вивчених навчальних дисциплін.

Заповнення анкети є важливою для вдосконалення освітнього процесу та системи внутрішнього забезпечення якості освіти МДУ та дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати вашу думку стосовно покращення змісту навчальних дисциплін.

4. Неформальна освіта. Це освіта, яка здобувається, як правило, за освітніми програмами та не передбачає присудження визнаних державою освітніх кваліфікацій за рівнями освіти, але може завершуватися присвоєнням професійних та/або присудженням часткових освітніх кваліфікацій. Здобувач вищої освіти, який виявив бажання щодо визнання результатів, отриманих у неформальній освіті, звертається із відповідною заявою про визнання результатів, отриманих у неформальній освіті, в цілому для навчальної дисципліни /змістового модулю /практичних завдань з навчальної дисципліни/ завдань з практики тощо для здобувачів вищої освіти, до деканату факультету, на якому викладається навчальна дисципліна. Процедура зарахування здійснюється згідно Порядку визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті МДУ.

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Назва навчальної дисципліни	Теорія та практика перекладу
Освітня програма	Міжнародні відносини
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Кафедра, яка здійснює викладання	Кафедра теорії та практики перекладу
Викладач ШБ, посада	Канна В. Ю., доцент
Електронна адреса викладача	v.kanna@mdu.in.ua
Консультації (дата, час, можливості он-лайн консультування)	П'ятниця кожного тижня, 15.30, каб. 308 (ФГФП) або онлайн(платформи Google Meet, Viber)
Посилання на сторінку навчальної дисципліни на Навчальному порталі МДУ	http://moodle.mdu.in.ua/course/view.php?id=4275
Компетентності та програмні результати навчання	КЗ-5, КЗ-6, КЗ-7, КЗ-8, КЗ-9/ КЗ-10, КЗ-11, КЗ-12 КП-5, КП-8, КП-12, КП-13, КП-14 РН 1, РН 3, РН 6, ПР 2, ПР 6, ПР 11, ПР 12

Семестр(и) вивчення	Обсяг (години/кредити)	Кількість аудиторних годин денна/заочна		Кількість, види індивідуальних завдань	Форма контролю
5-6-й	150/5	60	30	Портфоліо	Залік

Завідувач кафедри

Олена ПЕФТІЄВА

Гарант ОП

Максим БУЛИК